

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Rahvusvahelise kaubanduse komisjon

2006/2240(INI)

8.1.2007

ARVAMUS

Esitaja: rahvusvahelise kaubanduse komisjon

Saaja: tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

Inimväärse töö tagamine kõigi jaoks
(2006/2240(INI))

Arvamuse koostaja: Harlem Désir

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Rahvusvahelise kaubanduse komisjon palub vastutaval tööhõive- ja sotsiaalkomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. tuletab meelde Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni 2005. aasta 14.–16. septembri tippkohtumisel võetud rahvusvahelise ühenduse kohustust toetada Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) suuniseid inimväärse töö tagamiseks; on arvamusel, et selle edendamine on aastatuhande arengueesmärkide saavutamise ja vaesuse kaotamise tagamise prioriteet;
2. tervitab komisjoni valmisolekut teha inimväärse töö tagamisest ELi välispoliitika, eriti kahepoolse ja piirkondliku kaubanduspoliitika ning välisabipoliitika püsielement; rõhutab, et komisjon peab ära kasutama kahe- ja mitmepoolseid läbirääkimisi, et rakendada oma kaubanduslikku mõju sotsiaalsete normide kohaldamise ja inimväärse töö tagamise teenistusse;
3. palub komisjonil mitte arvestamata jätta mitmepoolset mõõdet inimväärse töö suuniste edendamisel; palub komisjonil teha WTOs ettepanek, millega tagataks, et WTO otsused sisaldaksid täiel määral ILO inimväärse töö ettepanekuid;
4. kinnitab, et inimväärse töö tagamine on kooskõlas ELi väärtustega ning et ELi huvides on tagada rahvusvahelise kaubanduse arenemine kooskõlas Euroopa sotsiaalse mudeliga, et vältida kõikvõimalikku laadi sotsiaalset dumpingut; nõuab, et ELi välispoliitika eesmärk oleks partnerriikide majandusareng ning ühiskondlike normide ja inimväärse töö austamine, tagades töötajatele ja nende perekondadele inimväärse tasu ning õiguse julgeolekule, töötervishoiule, sotsiaalkaitsele ja ametiühinguvabadusele;
5. rõhutab sotsiaalpartnerite vastutust inimväärse töö tagamisel kõigile ning palub komisjonil neid toetada ja soodustada nende algatusi selles valdkonnas;
6. on veendunud, et arengumaades tegutsevad rahvusvahelised ettevõtted, sealhulgas Euroopa rahvusvahelised ettevõtted, peavad arvestama sellega, et neil on vastutus ka sotsiaalvaldkonnas, mis nõuab neilt inimväärse töö tagamist oma äritegevuses ning püüdlust kaotada laste töö;
7. toetab komisjoni tegevust ILO konventsioonide võimalikult laiaulatusliku ratifitseerimise nimel, eriti nende, mis puudutavad põhilisi tööstandardeid; soovib komisjonil muuta põhilised töönormid kõikide tasandite kahepoolsete konsultatsioonide püsivaks osaks, mida peetakse riikidega, kus rikkumised esinevad, ja riikidega, mis on rikkumistega seotud kaubavahetuse ja investeringute kaudu; soovib komisjonil lisada kõikidesse kahepoolsetesse kaubanduslepingutesse ja strateegilistesse partnerluslepingutesse klausli põhiliste töönormide kohta, eriti mis puudutab ametiühinguõigusi, sunniviisilise ja laste töö keelustamist, soolist võrdsuslikkust töökohal ning võõrtööliste õigusi; palub komisjonil ILO konventsioonide ratifitseerimisest alates nende rakendamist hoolikalt jälgida ja sellest korrapäraselt parlamendile aru anda; nõuab lisaks, et võetaks meetmeid selleks, et võidelda tulemuslikult sotsiaalse dumpinguga,

8. teeb ettepaneku, et EL lisaks inimväärsed tööd puudutavad sotsiaalsed klauslid kõikidesse kahepoolsetesse ja piirkondliku koostöö meetmetesse, sealhulgas kaubanduslepingutesse;
9. palub komisjonil tagada Cotonou lepingu artikli 50 rakendamise, milles on erisäte kaubandus- ja töönormide kohta ning milles lepinguosalisel kinnitavad, et järgivad põhilisi töönorme;
10. nõuab tungivalt, et komisjon muudaks põhiliste töönormide täitmise oma ostu- ja lepingute sõlmimise poliitika eeltingimuseks; palub selleks komisjonil välja töötada tegevuspõhimõtted ning osutada kaubandusalast abi, mis võimaldaks arengumaade väiketootjatel neid norme samal viisil täita;
11. on veendunud, et ELi juhtpositsioon ülemaailmses kaubanduses ning kasvanud ülemaailmsest kaubandusest majandusliku kasu saamine tuleneb sotsiaalse partnerluse ja rahu kõrge tasemest ELis, mida tuleb säilitada kõigi kaubanduspoliitika meetmete üldise eesmärgina;
12. kiidab heaks komisjoni suunised näitajate ja hindamismeetodite arendamisel, mis integreerivad inimväärse töö säästvuse mõju hindamisse (SIA), eriti mis puudutab uusi kahepoolseid ja piirkondlikke kaubanduskokkuleppeid ning eksportkauba tootmise eritsoone; tervitab koostöös ILOga välja töötatud pilootprojekti kaubanduse ja kaubanduse liberaliseerimise mõju hindamiseks inimväärsele tööle; soovib pilootprojekti laiendamist rohkematele riikidele ja nimetatud näitajate süsteemset integreerimist kaubanduspoliitika hindamiselementidena säästvuse mõju hindamisse;
13. palub komisjonil tunnustada ja integreerida oma kahe- ja mitmepoolsetesse kaubanduslääbirääkimistesse ning säästvuse mõju hindamisse ILO poolt määratletud töötajate hulgal põhinevad näitajad tööinspektorite arvu kohta: 1 inspektor 10 000 töötaja kohta turumajandusega tööstusriikides, 1 inspektor 20 000 töötaja kohta üleminekumajandusega riikides ning 1 inspektor 40 000 töötaja kohta vähem arenenud riikides;
14. palub komisjonil tugevdada oma lubadust edendada ja tagada ÜRO ja ILO konventsioonides määratletud töötajate põhiõiguste tulemusliku rakendamise üldiste soodustuste süsteemist (GSP) abi saavates riikides; nõuab lisaks komisjonilt suuremat põhjalikkust üldiste soodustuste süsteemi rakendamisel, andes abistatavate riikide valitsustele soovitusi ja käivitades nõukogu 27. juuni 2005. aasta määruses (EÜ) nr 980/2005 (nn GSP määrus) üldiste tariifsete soodustuste kava kohaldamise kohta sätestatud järeelvalve korra, ning vajadusel soodustuste ajutise tühistamise mehhanismide rakendamist riikide suhtes, kes ei austa oma kohustusi ja rikuvad oluliselt ja järjekindlalt sotsiaalseid põhiõigusi, tagades samas, et soodustuste tühistamine ei soodustaks protektsionismi; nõuab lisaks nende mehhanismide jälgimist ja rakendamist, mida laiendatakse teistele üldiste soodustuste süsteemist abi saavatele riikidele, eriti selles osas, mis puudutab laste ja sunniviisilist tööd, mille kaotamine on ILO raportis "Laste töö kaotamine on käeulatuses" toodud kui ILO üks põhilisi ülesandeid; on veendunud, et Hiina majandus on kasvanud nüüd juba sellise ulatuseni ning omab rahvusvahelises kaubanduses tugevat mõju, et Hiina suhtes tuleb rakendada samasuguseid standardeid kui Hiina tahab jätkuvalt saada sooduskoheldamise osaliseks; nõuab, et komisjon annaks igal aastal parlamendile aru;

15. palub komisjonil julgustada ettevõtteid võtma suuremat sotsiaalset vastutust; rõhutab, kui oluline on ettevõtete puhul põhiliste tööstandardite parema järgimise tagamine suhetes arenguriikidega, eriti toodete väljatöötamise etapis;
16. nõuab, et GSP määruse peatse läbivaatamise käigus sätestaks komisjon GSP+ soodustuste katkestamise ja tühistamise proportsionaalsuse kriteeriumi alusel, et mitte välistada soodustusi ettevõtetele, kes oma äritegevuses ja suhetes töötajatega järgivad abi saavate riikidega sõlmitud rahvusvahelistest kohustustest tulenevaid lubadusi;
17. tuletab meelde, et riigid vastutavad eelkõige põhiliste töönormide nõuetekohase vastuvõtmise ja rakendamise eest, kuid et ka rahvusvahelised korpratsioonid peaksid vähemalt kaudselt vastutama; ergutab rahvusvahelisi korporatsioone järgima ja edendama oma äritegevuses, nende poolt otseselt kontrollitavas tegevuses ning ettevõtte piiritaguste (tavaliselt arenguriikide) tarnijate ja alltöövõtjate suhetes korporatiivse sotsiaalse vastutuse tavadisid; soovib, et sellised tegevuspõhimõtted arendataks välja koostöös kõigi asjaomaste sidusrühmadega (valitsused, äriühingud, ametiühingud ja valitsusvälised organisatsioonid); tunnistab, et kasvav huvi korporatiivse sotsiaalse vastutuse vastu on tõstnud rahvusvaheliste korpratsioonide teadlikkust tööstandardite positiivse rolli kohta ettevõtte arengus; soovib komisjonil uurida võimalust osutada kolmandate riikide ettevõtetele, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtetele ning kohalikele omavalitsustele tehnilist abi, et tagada selliste tegevuspõhimõtete rakendamiseks vajalike rahaliste ja inimressursside olemasolu;
18. ergutab rahvusvaheliste ettevõtete koduriikide valitsusi kontrollima dokumendi "OECD suunised rahvusvahelistele ettevõtetele" täitmist ja korrapäraselt avaldama aruandeid nende ettevõtete tegevuse kohta ILO põhiliste töönormide rakendamisel;
19. nõuab tungivalt, et komisjon aitaks kaasa ÜRO normide väljatöötamisele, mis käsitlevad rahvusvaheliste korpratsioonide ja muude äriettevõtete ülesandeid seoses inimõigustega, et tagada nende olemine tõhusaks ülemaailmseks vahendiks võitluses põhiliste töönormide ja muude võimalike inimõiguste rikkumistega äriühingute poolt;
20. soovib komisjonil uurida sobivate ELi tasandi õiguslike kaitsemeetmete ja - mehhanismide loomise võimalust, tuvastamaks ja võtmaks vastutusele ELis tegutsevad importijad, kes on võimaldanud oma tegevusega ILO peamiste konventsioonide rikkumist, ükskõik millises turustusahela lülis; soovib, et komisjon uuriks finantssoodustuste loomise võimalust ELi importijatele, kes korrapäraselt ja sõltumatult kontrollivad oma toodete valmistamist kolmandates riikides, mis moodustab osa nende tootmisahelast;
21. soovib komisjonil uurida ja identifitseerida äriühingud, kes jätkuvalt ja püsivalt lubavad põhiliste töönormide rikkumist oma tootmis- ja turustusahela lülides ning nõuab, et see nimekiri tehtaks ELis tegutsevatele importijatele kättesaadavaks;
22. palub ELil kaasa aidata inimväärse töö tagamisele oma rändepoliitika kaudu, pakkudes toetust vastuvõtivate riikide ametiasutustele selleks, et kaitsta ja kohelda paremini nende riigis elavaid sisserändajaid ning võideldes ebaseadusliku rände ja inimkaubanduse vastu;
23. rõhutab korporatiivse sotsiaalse vastutuse põhirolli inimväärse töö tagamisel ning palub

- komisjonil jätkata selle ning OECD ja ILO poolt heaks kiidetud meetmete edendamist;
24. rõhutab vajadust WTO, ÜRO kaubandus- ja arengukonverentsi, ILO ja teiste rahvusvaheliste organisatsioonide vahelise tõhusama koostöö järele, mis puudutab nende tegevuspõhimõtete täiendavust; on seisukohal, et võetavate meetmete ühtsus on inimväärse töö tagamisel ja selle teostamise garanteerimisel oluline; teeb ettepaneku määrata ILO vaatlejaks WTOsse; pöördub WTO muude liikmete parlamentide poole, et paluda neilt nimetatud nõude toetamist;
 25. nõuab, et komisjon teeks inimväärse töö edendamisest ELi eesmärgi WTOs komplekslepe vormis, millega püütakse anda arenguriikidele rohkem poliitilist tegevusruumi ning võtta ELis rohkem arvesse erilise ja diferentseeritud kohtlemise nõudmisi ning toorainehindade stabiliseerimiseks tehtavaid algatusi;
 26. nõuab, et komisjon teeks ettepaneku kaubandus- ja inimväärse töö komisjoni loomiseks WTO raames, tuginedes kaubandus- ja keskkonnakomisjoni näitele;
 27. juhib tähelepanu, et ILO põhimäärus võimaldab kasutada kaubandussanktsioone ühe riigi vastu rahvusvaheliste sotsiaalsete konventsioonide mitteaustamise korral ja nõuab WTOlt ILO otsuste austamist rahvusvaheliste institutsioonide tegevuse ühtsuse nimel;
 28. teeb ettepaneku lubada ILOl esitada ekspertide aruandeid (ametlikke toetusavaldusi) WTO komisjonidele ning apellatsioonikogule vastavatel juhtudel, kui vaidluses on kõne all rahvusvaheliste konventsioonide rikkumine ning kus on vaja võtta arvesse ILO otsuseid;
 29. teeb ettepaneku, et neil juhtudel, kui WTO liikmesriik leiab, et vaidlusi lahendava asutuse otsus asetab kahtluse alla ILO töökonventsioonide järgimist puudutava otsuse, peaks eksisteerima apelleerimise võimalus ILOle, et garanteerida inimväärse töö tagamiseks ühtsus rahvusvahelise kogukonna tegevuses;
 30. rõhutab vajadust edendada OECDs ametiühingutega arutatud rahvusvaheliste ettevõtete käitumiseeskirju, mis hõlmavad inimväärse töö eesmärke ning nõuab selliste reeglite rakendamist Euroopas peakorterit omavate ettevõtete kolmandates riikides asuvates tütarfirmades, samuti alltöövõtjate ja firma tootmisahelas osalevate tarnijate suhtes;
 31. tervitab toetust, mida komisjon kavatseb anda, et parandada OECD konsulteerimismudeli eeskujul sotsiaalpartnerite ja teiste kodanikuühiskonna gruppide juhtimisse kaasamist maailma tasandil (näiteks WTO ja rahvusvahelised rahandusasutused), kuid tuletab meelde, et sama oluline on nende gruppide osalemine ELi kahepoolsetes ja piirkondlikes kaubanduslääbirääkimistes;
 32. palub ELil teha rahvusvaheliste tööstandardite järgmine WTO uute kandidaatriikide liitumislääbirääkimiste üheks aspektiks;
 33. palub komisjonil edendada ELi liikmeriikide osas ühtsemat lähenemisviisi, et saavutada inimväärse töö tulemuslik tagamine rahvusvahelistes rahandusasutustes, eriti seoses nende poliitiliste nõuannete, arenguabiprogrammide ja laenudega eraettevõtetele;

34. rõhutab, et inimväärne töö puudutab kõiki töötajaid ning ILO on määratlenud mitteametlikul alusel tehtava töö „inimväärse töö puudujäägiks”, mis tuleb kaotada, et kõik töötajad saaksid töötada õigusliku ja institutsioonilise raamistiku alusel, kus kaitstakse nende õigusi;
35. rõhutab, et käitumiseeskirju ei tohi kiita heaks enne, kui tehakse täpselt kindlaks algatused, mis tagavad inimväärse töö, ning et liiga sageli asendavad käitumiseeskirjad ebapiisavat seaduste vastuvõtmist ja rakendamist ning ametiühingute rolli ja tõelisi tööstuslikke suhteid; nõuab selle asemel inimväärse töö loomise tunnustamist olulise osana sellest, mille alusel saab ettevõtet pidada sotsiaalselt vastutustundlikuks; rõhutab lisaks, et ettevõtete sotsiaalset vastutustunnet käsitlev mitmepoolne foorum ja Euroopa ettevõtete sotsiaalse vastutuse liit ei ole inimväärse töö tagamise kasulik vahend enne, kuni ei hakata tegelema ametiühingute ja valitsusväliste organisatsioonide probleemidega, mis seonduvad nende organitega;
36. rõhutab, lõpetuseks, rahvusvahelisi ettevõtteid ja sotsiaalpoliitikat puudutava ILO kolmepoolse deklaratsiooni edendamise tähtsust.

MENETLUS

Pealkiri	Inimväärse töö tagamine kõigi jaoks
Menetluse number	2006/2240(INI)
Vastutav komisjon	EMPL
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	INTA 28.9.2006
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Harlem Désir 11.9.2006
Arutamine parlamendikomisjonis	3.10.2006 22.11.2006
Vastuvõtmise kuupäev	19.12.2006
Lõpphääletuse tulemused	+: 24 -: 1 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Kader Arif, Francisco Assis, Jean-Pierre Audy, Enrique Barón Crespo, Daniel Caspary, Françoise Castex, Christofer Fjellner, Béla Glattfelder, Alain Lipietz, Caroline Lucas, Erika Mann, Helmuth Markov, David Martin, Georgios Papastamkos, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Johan Van Hecke, Daniel Varela Suanzes-Carpegna, Zbigniew Zaleski
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Panagiotis Beglitis, Harlem Désir, Elisa Ferreira, Małgorzata Handzlik, Jens Holm